

# Forskrift om undervisnings- og forskningsstillinger og rekrutteringsstillinger – Innspill fra UHR-KDA til UHRs uttalelse

## Proessen i UHR-KDA

UHR-KDA har bedt om kommentarer fra arbeidsgruppen for kunstnerisk utviklingsarbeid, og de fem nasjonale fagorganene, og behandlet saken i arbeidsutvalget. UHR-KDA ønsker på det grunnlaget å spille inn følgende til UHRs høringsuttalelse om forskrift om undervisnings- og forskningsstillinger og rekrutteringsstillinger.

## Generelt

En bekymring i UHR-KDA er at forslag til forskrift og høringsdokumentet i realiteten legger en ny og innsnevret forståelse av kunstnerisk utviklingsarbeid til grunn, kombinert med at “kunstnerisk virksomhet på høyt internasjonalt nivå” svekkes som grunnlag for ansettelse (høringsdokument side 23-24). Vår oppfatning er at denne endringen ikke er i samsvar med etablert begrepsforståelse i UH-loven. Vi mener at:

- Definisjonen av kunstnerisk utviklingsarbeid i rapporten *Vekt på kunstnerisk utviklingsarbeid fra 2007* (arbeidsgruppe oppnevnt av UHR på oppdrag av KD) fortsatt må legges til grunn i forskriften:

*Kunstnerisk utviklingsarbeid dekker kunstneriske prosesser som fører fram til et offentlig tilgjengelig kunstnerisk produkt. I denne virksomheten kan det også inngå en eksplisitt refleksjon rundt utviklingen og presentasjonen av kunstproduktet (side 13).*

- “Kunstnerisk virksomhet” må videreføres som kompetansegivende på linje med “vitenskapelig arbeid” (§1-4 i gjeldene forskrift). Kunstneriske kvalifikasjoner må være det sentrale faglige kvalifikasjonskravet innenfor kunstnerisk utviklingsarbeid, på samme måte som vitenskapelige kvalifikasjoner er det sentrale kvalifikasjonskravet for vitenskapelig forskning. Den sterke betoningen av doktorgrad blir urimelig når a) vi har en norsk ph.d.-grad i kunstnerisk utviklingsarbeid med kort historikk, b) de fleste utenlandske grader på 3. syklus nivå legger til grunn en forståelse av «artistic research» hvor den kunstneriske praksisen ikke har samme vekt som i Norge og c) de fleste søkere til førstestillinger i Norge ikke har doktorgrad, men kvalifiserer seg på grunnlag av kunstnerisk virksomhet.

## Utfyllende kommentarer

- I høringsdokumentet benyttes begrepet forskning også om den virksomheten som utføres gjennom kunstnerisk utviklingsarbeid. Det kan åpne for misforståelser. I UH-loven brukes konsekvent forskning (i betydningen vitenskapelig forskning) og kunstnerisk utviklingsarbeid som begrepspar.
- Kvalifikasjoner innen kunstnerisk utviklingsarbeid er i høringsnotatet definert slik at «kunstnerisk virksomhet på høyt internasjonalt nivå» ikke er tilstrekkelig. Det kreves i tillegg noe, der «noe» er det som skiller kompetanse innen kunstnerisk utviklingsarbeid fra kunstnerisk kompetanse. Dette «noe» kan logisk sett – ut fra argumentasjonen i høringsdokumentet – ikke være noe annet enn den kompetansen til *eksplisitt refleksjon* som ligger som et tilleggskrav i doktorgraden for kunstnerisk utviklingsarbeid.

- Det presiseres, som en begrunnelse for at kunstnerisk kompetanse på høyt internasjonalt nivå ikke er tilstrekkelig, at «*forskningskompetanse*» også er knyttet til å «*beherske skapende og utøvende metoder*». Det er imidlertid ikke mulig å se for seg at noen skal kunne dokumentere kunstneriske kvalifikasjoner på høyt internasjonalt nivå, uten å beherske skapende og utøvende metoder.
- UHR-KDA er også bekymret for konsekvensene av de foreslåtte endringene knyttet til forsøket på å tydeliggjøre dosent- og professorløpet. Endringene vil gjøre det vanskeligere å ansette på grunnlag av kunstneriske kvalifikasjoner i professorløpet. Kunstnerisk utviklingsarbeid er likestilt med vitenskapelig forskning i UH-loven, og vitenproduksjonen i kunstfagene må anerkjennes i professorløpet.

## Kommentarer til forslag til forskrift

### Kapittel 2 Kvalifikasjonskrav for undervisnings- og forskningsstillinger

#### § 2-5 Førsteamanuensis

Kommentarer til a): Her brukes begrepet «vitenskapelig arbeid», om vitenskapsgrenen, mens parallellbegrepet til forskning, kunstnerisk utviklingsarbeid, benyttes om kunstgrenen. Vi foreslår heller «vitenskapelig eller kunstnerisk arbeid» eller «vitenskapelig eller kunstnerisk virksomhet». En mulighet er også å bruke «forskning eller faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid» (som i UH-loven).

Kommentarer til b): En doktorgrad bør fortsatt være tilstrekkelig kvalifikasjon på dette nivået og UHR-KDA støtter ikke å forskriftsfeste at man skal ha relevant forskningserfaring eller erfaring med kunstnerisk utviklingsarbeid utover eget doktorgradsprosjekt. Vi foreslår at punkt b ikke blir med i endelig forskrift. Hvis punktet blir stående, er det nødvendig med en klargjøring av forståelsen av kunstnerisk utviklingsarbeid sett i forhold til relevant forskningserfaring.

#### § 2-6 Professor

a.: Se første avsnitt under «Førsteamanuensis».

### Kapittel 3 Kompetansevurdering ved ansettelse, overgang og opprykk i undervisnings- og forskningsstillinger

#### § 3-2 Sakkyndig komité

UHR-KDA foreslår at «begge kjønn» erstattes med «flere kjønn».

#### § 3-4 Adgang til å søke opprykk

I forslaget til ny forskrift er muligheten for å søke opprykk fra høgskole- eller universitetslektor til førsteamanuensis fjernet. UHR-KDA mener en slik endring er uheldig. Dagens ordning har vært motiverende for mange tilsatte i høgskole- eller universitetslektorstillinger med ambisjoner om å ta en ph.d.-grad, eller kvalifisere seg gjennom vitenskapelig eller kunstnerisk arbeid. Universitetslektor bør være en inngangsport til begge løp. Det er i dag mange universitetslektorer som har doktorgrad, og som er godt kvalifisert til å søke om opprykk i professorstigen.

### Kapittel 5 Ikrafttredelse og overgangsregler

UHR-KDA mener perioden mellom ikrafttredelse og iverksettelse er for knapp. Med en forenklet forskrift og forventninger om at institusjonene skal fastsette utfyllende krav, som også med fordel kan harmoniseres på mange områder, er det behov for å utsette tidspunktet for iverksettelse.

## Veileder

I det kommende arbeidet med å utvikle en veileder til forskriften bør kunstfagene være godt representert.